

DIRK LIBBRECHT

WANNEER VALT DE WATERBOM?

Vorig jaar werd onze woordenschat verrijkt met 'waterbom'. Dit woord dateert van vorige zomer, toen ongeziene neerslaghoeveelheden vooral de regio ten oosten van Luik teisterden. Sinds juli vorig jaar weet iedereen waar Pepinster, Theux en Chaudfontaine liggen en waar de Vesder, Amblève, Hoëgne, Ourthe en Maas op zeer korte afstand van elkaar vloeien. Sedertdien is het nieuws hierover wat geluwd op VRT-nws, maar in de benedenstroomse gedeelten is het nog miserie troef.

DE HYDROLOGISCHE CYCLUS ALS "QUATRE QUARTS"

In de schaarse interviews met de getroffen en valt de volgende "file rouge" op: hoe is dit in godsnaam kunnen gebeuren zonder dat we iets wisten? Het antwoord is simpel: er is totaal geen communicatie binnen onze hydrologische cyclus. Zoals in Pano (13, 2021) geopperd werd: "Een regendruppel in de lucht is federale materie, eens in een rivier worden de gewesten verantwoordelijk". Wanneer het waterpeil te hoog wordt, komen de gemeenten

en provincies in actie, zij het de laatste als hoogste verantwoordelijke, qua veiligheid dan. Begrijpen wie kan. Alleen in een Belgische, versnipperde puzzel lijkt zo iets mogelijk te zijn.

In totaal zijn er dus vier bestuursniveaus betrokken bij het feit dat de waterbom pardoos op de mensen hun huis en leven viel, zonder dat ze iets wisten of zichzelf konden evacueren. Resultaat: meer dan 30 doden en 120 vermisten. Stroomopwaarts de Vesder was er dan wel weer een evacuatiealarm. Sometimes it works.

↓ Waterbom Vesder
© Dirk Libbrecht

KON ER IETS AAN GEDAAN WORDEN?

In het kort: nee! Wanneer meer dan 200 mm neerslag valt in 2 dagen tijd (280 in Jalhaye), dan overstijgt dit de draagkracht van bruggen, dijken, stuwweren, ja zelfs de dam te Eupen was niet 100% meer veilig op een gegeven moment. Bovendien was de bodem reeds verzadigd én het reliëf nogal steil. Roetsjbaan voor iedere druppel die naar zee wil. We mogen voor één keer gerust zijn. We kunnen hier niemand direct met de vinger wijzen. Het klimaat als hoofdschuldige? Zoveel is zeker, voor de details hieromtrent verwijst ik je graag naar de vakliteratuur, maar is dat eeuwige klimaat niet een beetje de hele wereld zijn schuld? Ja hé. Oef... We kunnen het niet genoeg herhalen: de waterbom was niemand en iedereen zijn schuld.

WAT DOET VLAANDEREN?

Wat we zelf doen, doen we beter uiteraard. Ons gaat zo iets niet overkomen. Op de website van het Vlaams Parlement staat sedert 17/11/21 in grote letters dat "we ons allicht kunnen wapenen tegen een waterbom door het samenstellen van een expertenpanel...". Jongens toch! We gingen er zelf niet opgekomen zijn. Wat gaan we doen volgens de eeuwig strijdbare Zuhair Demir? "Onverwijld de bouwshift doorvoeren, de zaak ontharden, ons concentreren op blauwgroene netwerken en onze grachten herwaarderen". Met alle respect voor de minister, maar dit lijkt op een spionkop-song die een gans voetbalstadion probleemloos uit één mond kan

meebrullen. We horen het nog maar 50 jaar en ja, mocht men er eens aan beginnen en de betongroei omkeren, dan zou het zeker al een begin zijn. Nu nog eraan beginnen. In godsnaam, begin er aan! AUB!

EN TOT SLOT ZUID-WEST-VLAANDEREN?

Alvast werd door onze experts reeds één ei uitgebroed: het kostenplaatje ten gevolge van een potentiële waterbom. Er bestaan goede algoritmes om waterschade te berekenen in functie van overstromingshoogte en bodemgebruik. En wat blijkt? Avelgem blijkt een groot risico te lopen op de zwaarste factuur van de provincie: 575.000.000 euro schade vooral in industriezone Schalaffie (Focus/WTV[1]15/02/22). Deze werd - tegen beter weten in - opgericht in de waterrijkste en meest biodiverse overstromingsvlakte van de Schelde tussen Doornik en Gent. Intercommunale Leiedal en de gemeente Avelgem hebben een studieproject ingediend bij het Vlaams gewest dat hopelijk nieuwe inzichten zal opleveren hoe een herwaardering van het natuurgebied kan helpen om overstromingsrisico's beter te beheersen. Nature based solutions... maar tegen een waterbom kennen die ook hun einde.

Ondertussen tikt een ouder echtpaar in Trooz aan de Vesder in hun keukentje op elkaars gezondheid, tevreden met mekaar, midden hun rommel maar blij dat ze er nog zijn

LEIENATUUR BEDREIGD: THE MOVIE

De natuur langs de Leie tussen Harelbeke en Menen dreigt zware klappen te krijgen door de geplande verbredingswerken aan de Leie. We weigeren ons met Natuurpunt daarbij neer te leggen. Via een kort filmpje leggen we uit wat er op het spel staat én wat ons alternatief is!

We willen hiermee het ruime publiek informeren en campagne voeren naar lokale politici en naar de Vlaamse overheid.

Kijk mee op www.natuurkoepel.be en deel deze film zoveel mogelijk op sociale media.

